

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES DE VARIÉS SOCIETATS DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número.....	0'05 cèn. pta.
A domicili. Es trimestre.....	0'65 »
Un any.....	2'50 »
Per dotzenes.....	0'45 »
Núm. a atrassats des 2.ª tom.....	0'06 »
Id. id. des 1.ª tom.....	0'07 »

SONARÀ CADA DISSAPTE COM HA SONAT FINS ARA
SI TÉ YENT À SA FLAUTA.

ADMINISTRACIÓ: CADENA DE CORT, N.º 11.

Fóra Palma. Dins Mallorca.....	3 mesos.....	0'85
	1 any.....	3'25
Dins España.....	3 mesos.....	1'00
	1 any.....	3'50
A Ultramar y s' Estrangó.....	3 mesos.....	1'50
	1 any.....	5'00

UN ECSÈRCIT DE LLADRES.

En aquest mon de trafèch y de bogiòt no es raro qu' a un homo li fujin ses còses des cap; perqu' encara no 'n té una entre mans, y antes d' acabarlè moltes vegades l' ha de deixá per aná a un' altre que l' espera. Heu vench a dí, per un cas que m' succehí l' any passat en temps de cireres; y no m' en havia recordat més, fins s' altre diassa que vaitx veure un cireré que comensava a está vestit de gala. Es cas es es siguent:

No sé pròpiament quin día era; però sé que ben dematí vaitx agafá un pané, y per avall s' ha dit; a veure uns quants cirerés que tench a un trosset de terra, y que segons noticies, estavan ja a punt de *pastora mia*. Quant fonch arribat allá, s' auba comensava a sorti; y encara que fés pòca claró, me va bastá per veure qu' havian fét *casa-santa* de totes ses cireres, sense qu' haguessen deixat llevat per torná pastá.

Poreu fé contes com me quedaria amb so cap plé de pensaments y es pané buyt de cireres.

Me tir baix sa sòca d' un cireré esperant que vengués es día; y ses brisses de sa dematinada, sa melodia d' ets aucellets; s' aroma de ses viñes que ja havian florit, tot va contribuí a que m' agafás un raitx de son y quedás adormit amb so pensament dins es cap des lladres que m' havian robat ses cireres.

Apenes adormit, somiant, me paresqué veure un homo de llarga barba, d' aspècte imponent, y de mirada sevèra; y agafantmè per sa mà, me digué que l' seguís.

Haviam caminant còsa d' una hora quant mos trobàrem demunt un puig; y es méu guia comensá a despertarmè, perqu' estava com adormissat, y quant vaitx está del tot despèrt, me mostrá es méu *cicerone* un gran vall plé de gent compòsta a mòdo d' ecsèrcit. Jò li vaitx preguntá si era s' ecsèrcit d' aquell antich *Xèrxes*, ó d' *Alejandro Magno*, ó de Napoleon primé, y ell me contestá:

—No; res d' axò; lo que veus, es un ecsèrcit de lladres qu' habitan per dins

el mon. Com un ecsèrcit se compòn de varias classes d' armes, com son infanteria, cavalleria y artilleria, tenguent tots sa séua manera de peleá distintament, però amb tendència igual a vénc s' inimich, axí també tots aquests lladres ténen es séu mòdo de robá, distints uns d' ets altres; però si son desiguals en forma, son iguals amb ciència, perque tots son lladres.

Aquí li vaitx demaná un poch d' explicació sobre s' assunto y me contestá qu' heu faria amb molt de gust.

—Veus aquests que pareix qu' están de vanguardia, vestits d' escandalari y cañom de sach, son aquells que roban un reim, un pané de-figues, y còses per l' estil. Aquests solen pagá el *pato* per molts d' altres més delinqüents qu' ells, perque després d' haverlós carregats amb tota sa forsa de sa paraula *Lladres*, solen pará a un presidi.

Aquests altres que veus com a mòdo de cassadós en guerrilla, son aquells usurés qu' oprimeixen es pòbre y sa viuda, deixant doblés a un interés ecsorbitant. Aquests no son tan fàcils d' essè ferits per la justícia, però son lladres amb tota s' estensió de sa paraula.

Aquells altres que veus com a mòdo d' artillés, son aquells lladres que descaradament roban en quadrilla y en despoblát y aquests se los pòt dí que son sa flò de sa lladronia.

Veus aquells que pareixen soldats de cavalleria, son els cobradós de còses públiques poch escrupulosos que per no axecarsè dematí s' en van a s' oficina dejuns y sens' havè près xocolate, exposats a veure bellumes; y quant va a pagá qualque dòna foravilera, conta es cèntims d' escut com si fossen cèntims de pesseta.

Allá en veus uns quants que pareixen una secció d' enginèria y duguent per tema «*Qui no s' engiña no viu*» comèien tota casta d' embrols, adulant gèneros, negant tractos quant los convé, y no fent cas de circuncisá còses de pès, batiá y confirmá còses de bròu, y fins y tot posant còses nocives a n' es queviures, robant sa salut pública. Aquests si que son lladres a tota màquina.

¿Adins es centro en veus una partida? yò son com per s' estil de estat majó, y representan tots aquells que roban a s' Estat, creguentsè qu' es robá a n' es govèrn, no es robá; y amb axò no te fasses ilusió, perqu' has de comprendre que s' Estat té molts de gastos que pagá, un ecsèrcit per gorda s' ordre, un tribunal per defensá es nostros drets, unes càtedres per enseñá ses ciències; y molts altres gastos imprevisits. Cla está que tots hem de contribuí a n' es sostén d' aquestes còses y si uns quants homos de mal cò li roban sa sustancia, s' arruxada cau demunt tots; perque sa nafra se cura amb nous *pagos*, y per axò son es qui óbran axí, des número d' aquest ecsèrcit.

Després de tot axò, ¿veus tots aquells que pareix que pelean en massa? yò, son:

1.ª Sa gent de ploma y metges; que n' hi ha qu' ecsigeixen uns honoraris més crescuts que no mana sa lley, majorment amb aquells que no los pòden tirá alguns capitols de sa mateixa lley p' es morros.

2.ª Tots aquells que quant hey va es menestral per cobrá, fan oreyes de cònsul.

3.ª Tots aquells que fan acte de venuda a un fiy séu, ilegalment, robant sa sustancia a n' ets altres.

4.ª Tots aquells que morintsè sonpare ó sa-mare sens *intestá*, y tenguent altres germans s' apoderan de sa marròta des doblés, ilegítimament.

5.ª Tots aquells que no compleixen ses mandes-pies d' ets séus pares.

6.ª Aquells que son causa amb sa séua llengo, qu' un pòbre perdi un deslino amb que goñava es sustento; per apropiarlòssè a ells.

7.ª Aquells que no respècten ses fites ó partions des séus veynats rurals.

8.ª Aquells que jugan amb cartes senades, ó altres embrols. Y aquells que.... basta; has de sèbre qu' hey ha tantes castes de robá, que jò que m' he cremat ses cèyes lletgint, (s' entén quant estava a n' el mon; pues era Missè, y d' aquells de retxa) que no les he pogudes reduhí a número. Sòls te dich, per

despedida, qu' es día del Judici final, quant seràn en es capítol seté des llibre des contes, en tendrèm per una bona estona; perque n' còses de lladres, porèm aplicá aquella fábula des lleó, que convida sa geneta à entrá dins sa séua cova; y refusant aquesta s' invitació, digué:

—Gracies, seño: no vuy entrá perque veix moltes peljades d' animals qu' entràren, però no 'n veix cap des mateixos de quant sortiren.

Apliquèm, ydò, sa fábula. Si hey ha tants de ròbos à n' el mon, y veym tan pòques restitucions, y ses còses sempre y ahontsevuya que s' fan, claman p' es séu dueño, clá está que 'l mon s' enquantre à n' el día, amb un escèrcit de lladres.

Aquí, una sòla cirera qu' havia quedada de descuyt, me caygué demunt es nàs, y me despertá. Ja era més de dues hores es sòl alt, y amb so pané buyt y es cap plé d' idèes, m' en vaix vení cap à la vila.

MESTRE GRINOS.

COSES DEL MON.

—Es mèu cap tant me vá entorn
Que lòco me pens torná,
De tant y tant de pensá
En ses còses d' aquest mon.
Sovint, sovint, veym passá
Tòrt per drèt, y drèt per tòrt;
Fòrt per fluix, y fluix per fòrt.
¡Quin bordell mes gròs qu' hey há!
Quant jò veix axò, Ramon,
El mèu còr es una brasa;
Copa de fèl qu' está rasa.
—¿Qu' hey farás? no s'as ase;
Axò son *¡còses del mon!*

—Será un gran bancarrots,
Que, si tant vols, no sabrá
Sòls quin día meja pá
Ni sa ma dreta about la té.
Se riará de lo sagrat,
Dirá mal des capellans,
No creurá en Deu ni en sos Sants.
Passará per ¡il-lustrat!!
«Parla com un Ciceron
(Dirán altres enganats.)
Quant veix aquests desbarats
Fas sa fèl.—No t' hi enfats.
Axò son *¡còses del mon!*

—Y aquells ministres de Deu,
Mira tu quin bé tan gran
Qu' à sa societat ells fan,
Còm à pròpi dever séu.
Ydò aquests sòlen passá
Per farsantes, per traydós,
Per lladres, aduladós,
¿Que diré?... val mes callá.
¿Y uns que tant benèfichs son
Tant los han de malfamá?
Axò no m' ho puch tragá.
—¿Qu' hey farás? deixeu aná
Qu' axò son *¡còses del mon!*

—Será un molt rich qu' estará
Adins es vici encallat;
Será lladre declarat
P' es maltractos que fará;
Però es rich!! tot es bondat;
Per honsevuya cabrá,
De tothòm ben vist será
Còm del mon es més honrat.
Tot perqu' es un *Señor Deu!*
¡Malabit sia s' interés,
Y s' honor fill d' els doblés!
—Sí, fuyet; no hey pensis més.
Axò son *¡còses del mon!*

—Será un altre qu' à ca-séua
Molta misèria tindrà;
No per cap vici, será
Per qualche desgracia séua.
Y en que s' fa es més honrat
Ningú rès li fiará;
Còm un mal hòmo, será
Mal vist y despreciat.
Tench es cervell que sa fón
Quant veix axò, ¡quin desvèri!
¿Que deshonra sa misèria?
—Axí passa. P' es *dinèri*
Tot se fá. *¡Còses del mon!*

—Será un rich ben tafarrut
Que si tant vols no sabrá
Lo qu' es ciència, y passarà
Per hòmo sabi y agut.
Dirá qualche desbarat
Y una gracia li será;
Y tothòm l' alabara
Y sempre será escoltat.
¿Y perqu' es rich es mosson
Per sabi ja' ha de passá?
¿Y que sòls sa ciència está
Amb sos doblés?—Sòl passá.
Axò son *¡còses del mon!*

Será un que no tindrà
Es pelatge molt lluent,
Y en que tenga un gran talent
Per gran tonto passarà.
May dins el mon fará vasa
Per més que parli acertat;
Será de tots despreciat,
Y escoltat tant còm un ase.
¡En veure ó pensa, Ramon,
Qu' es talent y s' agudesa
Es un rès en sa pobresa,
Faitx sa fèl!—¡Quina torpesa!
Xeu fé; son *¡còses del mon!*

—Intentará cèrt fadrí
Es festetjá amb una atlòta.
Y si es un que du marròta
Totduna li dona es sí.
¡Ja heu pòt essé mal forjat,
Lleix, véy, tonto, y jugadó,
Qu' ella no li mostr amó!
Y sòls el té à s' heretat.
Axò es qu' es cap me confon
Diguesmè: ¿Que s' ha d' amá
S' hòmo ó es doblés?—Vòls callá.
¿Tot axò vas à cercá?
Xeu fé; son *¡còses del mon!*

—Será un altre que tindrà
Talent, guapesa, y bondat;
Si no té es sarró bultat
Molts de pichs xascos rebrá.
Si pròva de festetjá
Atlòta de bona trassa,

S' en durá una carabassa
Que pésa més d' un quintá.
Y altre vòlta à dirtè torn
Diguesmè: ¿Que s' ha d' amá
S' hòmo ó es doblés?—¡Un gorá!
¿Qu' has de recapitolá?
Xeu fé; son *¡còses del mon!*

—Bé: ja estich desenganat,
No 'n vuy passá més fretura
Qu' axò son mals sense cura
Y es per demés que m' enfat.
He pogut veure molt clá,
Que tot se fá y no rès més
Per ignorancia y doblés,
Y d' axò sempre hey haurá.
Per no veureu més, Ramon,
Per no tornarhi pensá,
Jò vaix á ferme hermitá
Qu' amb axò no puch está.
¡Adios ses còses del mon!

FEROSTAS.

RONDAYA.

S' altre diassa era à una casa de reunió about hey havia ademés de sa família de la casa quatre ó cinch *polles* convidades y una señora d' avansada edat, que 'm va pareixe era la señor' avia. Després d' havè conversat d' ets assumtos del día y de sa falsa educació que se dona à moltes atlòtes; ja m' en hauria anat si no hagués estat perqu' es seño de la casa fòrt y no 't mogues no s' hagués encarat à fé contá una rondaya à la señor' avia d' aquelles *polles*.

—Vaja, Dòna Juan' Ayna, (li deya,) mos fassa es favó de contar mosnè una d' aquelles antigues, que vostè sab, y que donan tant de gust, contades per vostè qu' hey sab posá sa sal convenient.

—Jò no 'n sé cap; (responia, baixant es cap que quant el tenia acalat, més marcades li veyan ses rües de sa cara.)

Al cap y à la fi li va fé boca, y Dòna Juan' Ayna comensá d' aquesta manera:

—Ydò, vamos, vos ne contaré una de vèra.

Axò era una nina qu' havia quedat sense pare ni mare; no tenia germans, ni germanes, ni tíos, ni tíes; abandonada sense tení un ca que li digués fèt en vant ni fèt enrerera, s' haguera fèt una pillastrona, si una dòna veynada séua y molt coneguda de sa mare, no li hagués dat un poquet de sopa cada mitx día y més envant no l' hagués recohida à ca-séua, pues era tota sòla, y sa nineta encara li era una companyia. Li volia enseñá de cosí, de tayá una camia ó unes faldetes, en fin, de ferlè amb el temps una dòna de profit; però, ¡ca! ella no pogué ó no volgué aprendre més, que fé calses y encara hey havia molts de punts escapats.

Ella se fé gran; y comensá à abandonar se de tal manera, que casi ningú la se volia mirá, fins qu' arribá à n' es

vinticinch anys y cap jove li deya rès; hasta qu'ella, notant axò, es comensà à perinfolarsè, y encara va essè à temps de qu' un italià amb calsons de vellut y *sants-de-guixo* à n' es cap, s' enamoràs d' ella.

Còm s' arretglàren no heu sé; però lo qu' es cert que se casàren, y després d' havè tengut es primè infant, ja ses fantasies li varen essè fuytes, y se tornà à abandonà que ja no es rentava ni feya neta sa ròba; bruta qu' anava, es veynats li arribàren à trèure madò Pèpa *fragay*.

Mal-fanera còm era, pues s' amocava amb sa mitja calsa que feya, y sabut pe ses botigues que n' hi 'n donavan à fé, les hi llevàren, y vat' aquí madò *fragay* sense feyna. S' homo, que tornà véy, no podíà fé *sants-de-guixo* perque no los veníà, y quant no hey hagué cap doblé, ¡aquí varen essè ses hònes! escàndols per aquí, alupades per aquidessà, crits y renous, y es veynats cansats de sentí es jamechs y ets ays de madò *fragay* quant s' homo l' atupava perqu' era vaga y bruta amb sa feyna, que may en volíà brot, avisà la justícia, y un soldat realista los fé separà.

Ell, còm que no teníà feyna y era molt véy s' en hagué d' anà à la Misericòrdia, y poch temps morí à l' Hospital. Ja n' hi tenim un.

Ellà va vendre un trosset de tèrra que li havia deixat aquella bona dòna que la recohi, y còm era tan interessada y no volíà morí à l' Hospital còm s' homo, comensà à donà doblés demunt alhaques fent pagà es dotze y es vint per cent; y no menjava ni duya camia pensant sempre amb sos interessos. De día en so rosari en sa mà, contant ses tresetes que li produhían dos duros de columna, y es vespres anantsèn à ca madò Roagó per no cremà òli, y à parlà d' interessos, la posàren de tal manera que perdíà sa xaveta, y arribà à tornà lòca. De manera qu' es veynats antichs, quant saberem aquesta desgracia, se deyan uns amb sos altres: «¿Sabeu qui ha tornat lòca? madò Pèpa *fragay*, aquella que anava tan bruta, qu' estava casada amb s' italià que feya *sants-de-guixo*, y anit passada la s' en haguèren de dú à l' Hospital.» De manera que tant s' homo còm sa dòna hey varen arribà à parà per diferents camins.

Y si no som mòrts som vius.

UN FERIT D' ALA.

XEREMIADES.

Es digníssim Claustre de catedràtics de s' Institut, y en nòm d' èll es séu Ilustre Directó D. Franciscó Manuel de los Herreros, mos va convidà pe s' ubertura des curs acadèmich d' enguañy y distribució de prèmis del passat.

Agrahim de tot cò tan honrosa atenció.

* * *

Diumente passat va tení lloch s' ubertura des curs d' enguañy de ses classes y assignatures de s' *Escòla Mercantil*. Nòltros fòrem atentament invitats à tan solemníssim acte per son digne President Don Alexandre Rosselló.

No hey poguèrem assistí; però sabèm que va presidí sa reunió el señó Governadó de sa Provincia y que fonch una funció agradabilíssim pe s' escullit concurs y p' els discursos eloquents qu' hey deixàren sentí ses autorisades veus del señó Secretari de s' Establiment, y del señó Don Matheu Obrador y Bennassar, un des fundadors d' aquest setmanari. Los desitjám à ells y à s' establiment prosperidat y concurrència.

* * *

Dilluns també hey va havè un' altre reunió d' accionistes de vapor que féren discursos de molt de rendu y que després de quatre hores de trons y llamps paràren en no-rés.

Veurèm amb que pararán aquestes misses à Maria.

* * *

Ara que ses portes Pintada y dé Sant Antòni estàn bé, convendria qu' es camí que va de una porta à s' altre l' arreglàs-sen, perqu' allò es una collecció de clòts de tota mida y fondaria y es carruatges que 'n passan ballan es ball de San Vito.

* * *

N' hi ha molts que fan es séu negòci cobrant en cèntims de real lo que segons es nòu sistema monetari son cèntims de pesseta, aprofitantsè de sa confusió que reyna dins Mallorca amb aquest punt y de qu' à una pessa de cinch cèntims li donan es nòm de dos cèntims.

Altres oficines públiques ténen es séus talons que no duan escrit sa classe de moneda qu' usan en sa séua contabilitat, y còm no n' hi ha d' altre de legal més que sa de pessetes y cèntims de pesseta, s' ha de sobretendre qu' es cèntims, que no diuen de que son, heu son de pesseta y apesà d' axò, los còbran de real.

Tal vegada no hey haurá malicia perque contan en reals, però al manco que heu expressin à sa papeleta y sa gent no podrà malicià si hey ha ó no *irregularitats* dins aquell servici.

Esperám qu' axò se corretgirá y si no se corretgis en tornarèm parlà amb exemples y cites.

* * *

Don Francesch Llompart dueño d' els bañs de mar de sa Portella, mos encarrega qu' avisèm que totes aquelles families que varen deixá bolichs de ròba à s' establiment vajan à recuperarlós dins

quinze díes; d' altre manera èll no podrà respòndre de cap d' ells per tení desmuntat s' establiment y no tení lloch ahont gordarlós.

* * *

En quant à Teatro, uns señós véys d' en temps primé, deyan que s' havia de dú à tres sementés: un any goret ó preparació; un any de sementé ó sia de sembradura y cullita; y s' altre d' armás, vòl dí de descans.

Casi, casi, mos farán veure que pensavan acertat y tenían rahó. Encara que pensèm qu' es pòt fé altre còsa.

Però axí còm els temps han mudat y muda tot, are es altre còsa: però dins aquest' altre còsa, es passen tantes coses, qu' un may sap si té la còsa agafada p' es cap ó pe sa còna.

Y sinó: ¿que tenim de Teatro Principal, de compañía, d' espectacle... que tenim? ¿tendrèm ó no tendrèm? ¡y ja comensa à essè hora de tení més qu' embastada qualque còsa!

¿Tantes barayes, y pujades, y estrètes per trèure sa subasta, y encara estàn empastanegats? Axò s' assembla, (à mòdo de comparansa) còm tres ó quatre atlòts qu' es barayan per una jugueta de maquinaria, y es qui l' agafa no sap que n' ha de fé, y no la sap manetja, perque no li afina s' engiñy, y li put, y l' espeña, y es trossos paren à n' es fems.

¡Alerta que s' espeñy sa jugueta!... ¡Alerta que no tenga compostural!

A pesà de que nòltros veym qu' axí còm per encendre un llum, lo primé qu' es necessita es qu' *estiga apagat*, per ventura convendra que per s' arreglo d' axò des Teatro estiga esfondrat de tot. ¡Y Deu sap si molt ó poch li falta!

Are, escrit axò y prèns mida per imprentarhó, se motelja, qu' encara podria essè qu' à n' es Teatro Principal tenguessem compañía d' *opera de cant italiana*: ó que, segons prenga, sia compañía dramática-còmica española.

Vòl dí, un còp no se sap si tendrèm; un còp, se té per triá; axí vá bé.

Si nòltros fossem empresaris y heu entenguessem, y poguessem, les pendriaur totes dues, y axí hey hauria *para todos los gustos*.

* * *

Gran notabilitat tenim avuy día per un barrio de Ciutat.

Vos contaré lo qu' es. Una gran veu que se perd miserablement per aquell barri, tot lo diá té sa boca badada diguent més desbarats que paraules, y tan agradable té sa veu qu' un baroé perd es parroquians perque s' estasia quant el sent; y un sabatè esguèrra ses sabates y perd tot es jornal de tant de gust que li dona, y fins y tot pòsa s' oreya en terra per sentirlo milló. ¡Ara, pòdeu comprendre quina veu deu tení! De segú que serà milló que sa de s' ase quant brama!

Còses bones tenim per aquest barri y no heu sabíam.

***

En quatre paraules vos contaré lo que passa a un *pollo* errat de contes de Ciutat. No heu prengueu per cuento qu' es sa pura veritat.

Ydò a Ciutat hey ha un jove que va derrera festetjá una atlòta y hey va tan encès qu' ella li deu havè donat ja més carabasses que no se crian a sa Pobla y Muro, y encara éll quant l' enquantré la segueix y li estira es vestit perque no li fuji; però tota sa nit per poderla veure, y s' aconhòrta en seure a n' ets escalons d' una Iglesia en companyia des sereno, per podè contemplá milló sa casa de sa séua estimada. Y axò m' direu que no es de joves, sinó de beneyts, tocats de sa caixa de Sant Pere.

Encara més: aquesta jove, juntament amb altres, s' han proposat rifarló còm si fos es porch que rifava sa Diputació per a Nadal. Y sa rifa es verifica a n' es carré de devant ca s' atlòta, y si hey ha qualcú de vòltros que vulga billets poudeu passá per aquell carré, y trobareu ses rifadores que vos agrahirán es favó.

Ydò axò es lo que passa a n' aquest jove, y axò que pretén d' essè sábio. Si fós ignorant rès d' axò li succehiria.

A NOSTRA SEÑORA DEL ROSARI.

Reyna sou la més ditxosa,
Roh, MARIA DEL ROSARI!
 Sou de Deu lo gran Santuari,
Rosari brillant y hermosa,
 Osa sou maravellosa
 de virtuts reliquiari.
Re nòltros compatiuvós
 En tan gran calamitat.
Remarcada, teniu pietat!
 Assistiú, ajudaumós.
 Rès porém lográ sense Vos
 per axò amb humilitat
 Acudim a invocarvós.

P. G. F. PVRE.

COVERBOS.

Se conta que una vegada arribá a una certa capital de Provincia, que lo mateix podria essè aquesta qu' una altre, un señó Inspectó molt maleyt y rabiós, a passá revista a còsa de consums y empleats del ram, per fé aná la còsa corrent. Perqu' es servey no quedás desatès, reuni y replegá per mitat ets empleats; uns es matí, y altres es capvespre. Y anant *al grano* los fé sa siguent espressiva *alocució*:

—Señors: el qui vulga conservá s' empleo, es precis que d' aquí a les onze m' entrech dues unses d' or... en pès-

sa, y no hey ha rès més que dí: tot lo demés marxa molt bé.

Tots féren *de las tripas corazón*, y li entregáren ses dues monedes, de les quals are casi ja no'n corren, fins a n' es punt de que 'n veurén una es còsa de ferlí cortesia y capellada. Entre els qui hey anáren de part de decapvespre n' hi hagué un que li respongué:

—Señó Inspectó, jò no puch: y me sap molt de greu, jò no les tench, perque no fa més que quinze dies que som entrat, y no he pogut replegá ni cap paga, ni rès: som novell en l' art.

—«No impòrta, (respongué,) vostè dú una capa nòva, la me don que me vendrà molt bé, y ja s' en farà una altra.

¡Y diuen llavò si amb un estreno de aquests surtan desxondits!

¡¡Ja's de rahó!!!

***

N' Adriana era casada amb En Telesforo.

Ella es molt bona atlòta y éll molt avaro y un poch raro.

Perque vejeu qui es éll escoltau aquest pas:

Un any éll va matá es porch a fóra, y quant varen está llests de matanses y es porch penjat, va veure un finestró que no tenia *rejilla*, y s' en aná a cercá es fusté perque ley posás. Quant aquest va está llest, digné:

—Don Telesforo, ja me podria doná un parey de botifarrons.

Y éll, quant sentí axò, se posá a cridá còm un lóco:

—Adriana, devalla que s' en duen es porch.

Aquell homo quant sentí es crits des señó se retgirá y heu doná a ses cames; quant devallá sa dòna trobá es séu marit que no es poria agontá de riayes.

***

Ara vos contaré una reresa que tenia. En temps primé molta gent tenia un ase per aná a fóra, y Don Telesforo en tenia un molt bramadó. Cada vespre li duya es menjá, y si s' ase tenia talent totduna que 'l veyá se posava a bramá.

—A gran..... ara no t' en donaré.

Y s' en ho tornava dú.

Axò heu feya tres vegades, y si a sa tercera no callava, agafava un garròt y li donava lleña.

Sa dòna no tenia més remey que quant ell dormia anava a darli es menjá.

***

Una vegada vengué a Ciutat un pagès de sa muntaña amb un fiy séu, y s' en aná a passetjá p' es Moll; y s' atlòt, quant vé es barcos va dí a son pare;

—¡Mum-pare: y axò que son?

—Barcos.

Y s' atlòt li torná preguntá:

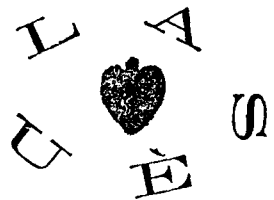
—Mumpare, ¡y es gròssos que son els pares des petits?

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS A LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*Molts de pòchs fan un molt.*
 SEMBLANSES.—1. *En que té piòns.*
 2. *En que tenen lletres.*
 3. *En que n' hi ha de gròsses y petites.*
 4. *En que tenen volants.*
 TRIANGUL....—*Armoladò-Armolad-Armola-Ar-mol-Armo-Arm-Ar-A.*
 CIFRA.....—*Perpètua.*
 CAVILACIÓ....—*Calafell.*
 FUGA.....—*Maye s' vertadé amich qui ha estat son tímich.*
 ENDEVINAYA.—*Una garròoa.*

GEROGLIFICH.

UN ATREVIT.

SEMBLANSES.

1. *¿En que s' assembla una capa a un que fuitx?*
2. *¿Y un quinqué a un rós de soldat?*
3. *¿Y Mèstre Grinos a un beneyt?*
4. *¿Y es rosés a n' ets empagahits?*

EN TRESCALESTOTES.

XARADA.

Sense *prima* es ben segú
 Qu' a n' el mon no hey ha persona;
 Es un arbre sa *segona*
 A Mallorca molt comú;
 A *prima* y *tersa* hey he estat
 Qualque pich mal a lojat;
 Vés alèrta qu' a n' es tot
 No t' hi dugan d' un mal bot.

UN EMPLÉAT DES CARRIL.

PREGUNTES.

1. *¿Qu' es lo que se sent fórt ferm sense fé gens de rendu?*
2. *¿Qu' es lo que generalment dona es qui no'n té a n' es qui 'n té?*

ID.

CAVILACIÓ.

TIRA 'L BÉ

Compòndre amb aquestes lletres un llinatge.
 A. F.

FUGA DE CONSONANTS.

á . e . . o . a . a . a . a . e . u . .

ENDEVINAYA.

Rodant y remanant el fan
 Rodant y remanant el desfan.

X.

(*Ses solucions dissapte qui vé si som vius.*)

6 OCTUBRE DE 1883

Estampa d' En Pere J. Gelabert.